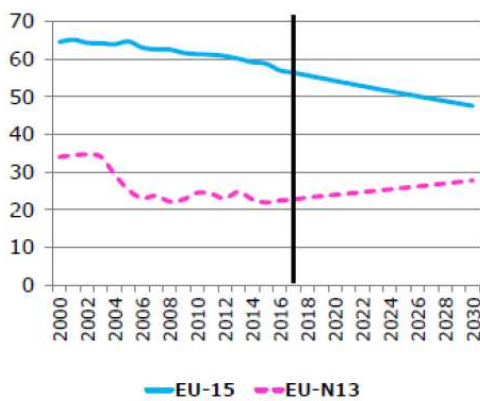
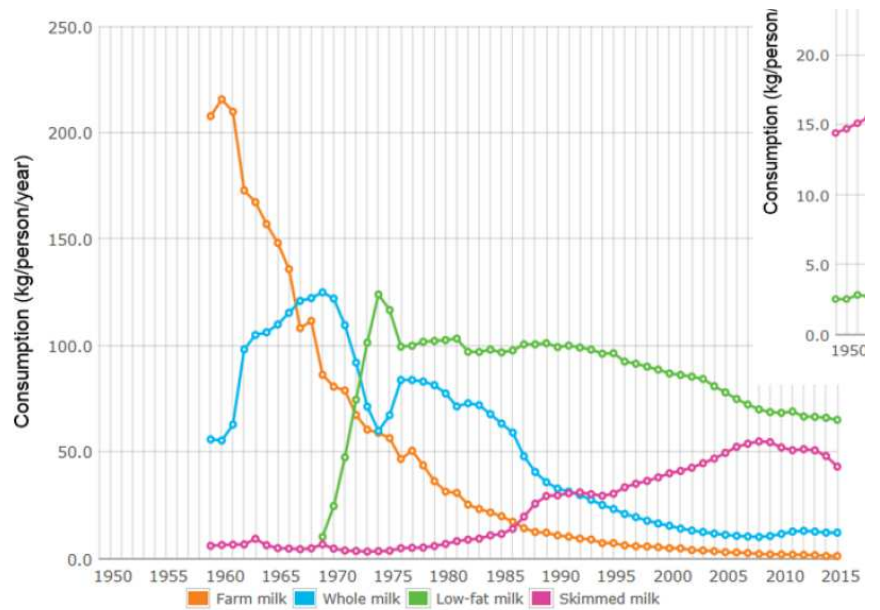

Kulutuskyyntä niin maailmalla kuin Suomessakin on nestemaidoissa alenessa. Suomessa alenema on vuositasolla noin 5 %, eli viikon alenema vastaa yhden robotin maitotilan koko vuosituotantoa! Luken tilastojen mukaan nestemaidon maitotuotteiden valmistus oli alentunut 4 % tammi-kesäkuussa 2019 edellisvuoteen mennessä. Tämä tulee olemaan ongelma tuotannon tasapainon kannalta, koska tuotanto ei alene vastaavaa tahti. Alkuvuoden alenema oli 1,5 % edellisvuoteen nähden. Vuodelle 2019 varatut investointitukivarat loppuivat jo toisella hakukierroksella, eli investointeja tehdään tänä vuonna aikaisempaa enemmän ja isompina. Tämä tarkoittaa sitä, että maidon tuotantomäärä olisi kasvussa, kuten Suomen Gallup Elintarviketiedon kyselytutkimuskin ennustaa.

Outlook for liquid milk consumption (kg/capita)

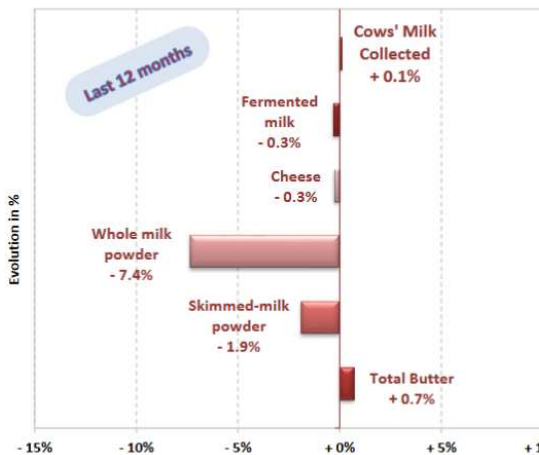
Source: DG Agriculture and Rural Development

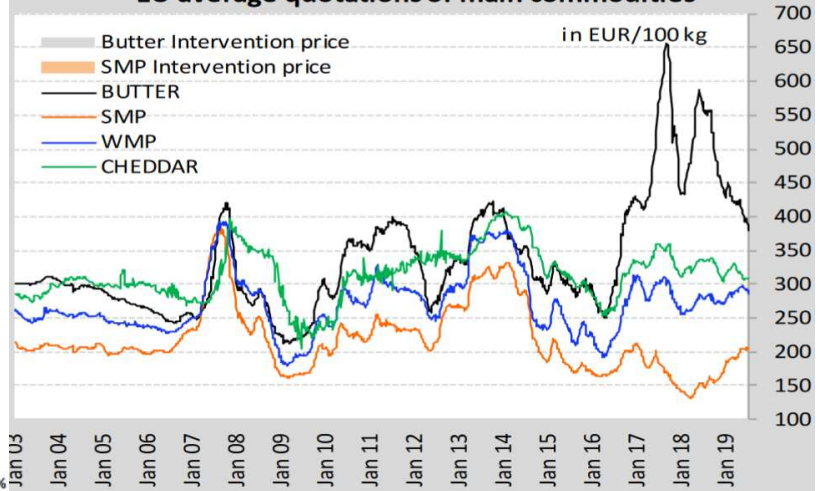
Source: Natural Resources Institute Finland

EU-tasollakin tuotanto on kasvanut hidastuen 6/18 - 5/19 aikana, sillä tilastot osoittavat enää 0,1 % kasvua, samaan aikaan maitotuotteiden valmistuksen muutos vaihtelee voim 0,7 % kasvusta rasvattoman maitojauheen valmistuksen 7,4 % alenemaan. EU tasolla kasvu keskittyy etenkin Itä-Eurooppaan ja Irlantiin.

EU-28 Deliveries/Productions development (Jun 2018-May 2019 compared to Jun 2017-May 2018)

EU average quotations of main commodities

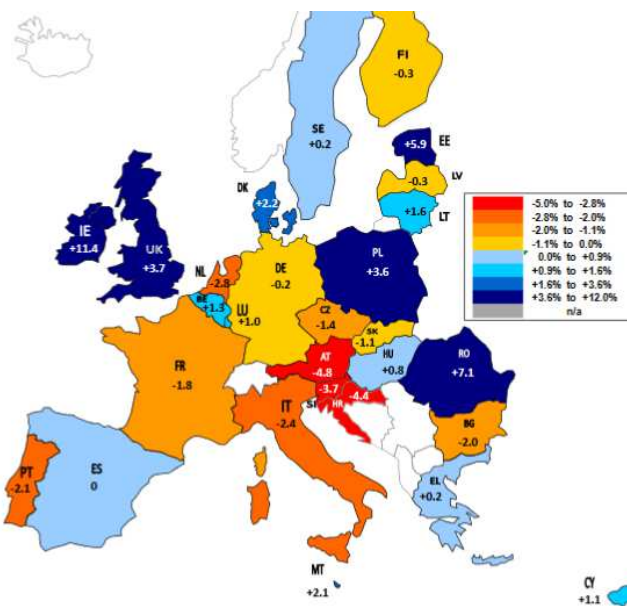

Voin osalta kysyntä säilyy hyvänä, koska kasvu niin EU:ssa kuin etenkin USA:ssa on johtunut kuluttajakysynnän siirtymisestä kasvivasvoista kohti eläinrasvoja. Viimeisen vuoden aikana sen hintataso on alentunut melkein puoleen huippuhinnoista, koska kysyntä Lähi-Idässä ja Kiinassa aleni korkean hintatason takia, mikä on alentanut EU:n vientiä 17 %. Voin ja maitojauheen hintaeron on tuplaantunut tasolle 200 e/100 kg, ilmeisesti maitojauheen hinnan laskun takia. Liekö kyseessä uusi normaali?

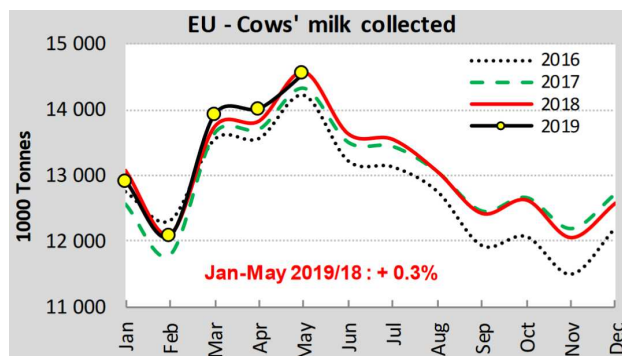
Edellisen raportin huoli maitojauheen interventiovarastojen purkamisen negatiivisista vaikutuksista oli turha, sillä ne saatiin myytyä rehuksi kohtuullisen nopeasti ja maitomarkkinoita häiritsemättä. Hintataso onkin nyt korjaantunut pitkän aikavälin keskihintatasolle, koska vienti Kiinan kasvoi 59 %. EU:n onkin luvannut, että interventiota ei enää avata, vaan toimialan on itse hoidettava ylituotantotilanteet. Toisaalta niinhän markkinataloudessa toimitaan.

Rabobankin mukaan globaali maitotuotteiden kysyntä ja tarjonta tasapainoutuivat vuoden 2018 loppupuolelta alkaen. Epätasapaino syntyi, kun maailman maidontuotanto alentui vuoden 2016 aikana, mikä johti vientimäärien alentamiseen 2,2 % syksyllä 2016 edellisvuoteen verrattuna. Vuoden 2017 puolivälistä vienti on taas käynyt täydellä painolla, mutta sään ääri-ilmiöt päätuotantoalueilla vaikuttivat siten, että vuoden 2018 tuotantohuippu ei ollut niin korkea kuin aikaisemmin arvioitiin. Uusi-Seelanti on ainoa suurista viejämaista, jossa tuotanto kasvaa selvästi vuonna 2019. Muualla tilantason katemarginaalien alhaisuus, sään ääri-ilmiöt sekä rehun määrä ja laatu rajoittavat tuotannon kasvua. Tästä aiheutuu se riski, että hintatasot voimat muuttua voimakkaasti ylöspäin, koska kysynnän kehitys pysyy vakaana, samaan aikaan kun maitotuotevarastot ovat ohuet ja Kiina mahdollisesti kasvattaa tuontia, joka myös on riippuvainen talouskasvun jatkumisesta.

Maidontuotannon määrä on EU:ssa edelleen ennätyskellistä, sillä tällä hetkellä tuotetaan enemmän maitoa kuin koskaan ennen. Maidon hinnanlaskusta huolimatta (-3 snt 10/18>5/19) tuotanto lisätään erityisesti Itä-Euroopassa, mutta myös Irlannissa ja Isossa-Britanniasa. Myös USA ja Uusi-Seelanti tuottaa maitoa enemmän kuin ennen. Ainoastaan Australiassa tuotanto on alle edellisvuosien tuotannon, johtuen sääoloista.

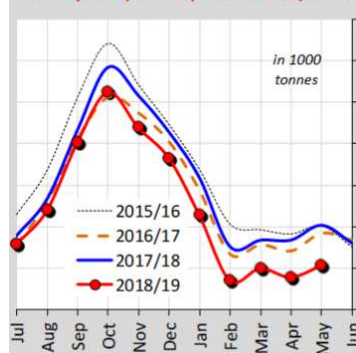

Source : MS' Communications to Eurostat, FEQA, AGEA, Reg.479/2010.1(a)1

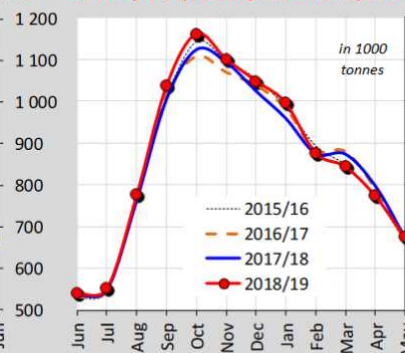
Australian milk production

Jul-May 2018/19 compared to 2017/18 : - 7.7%

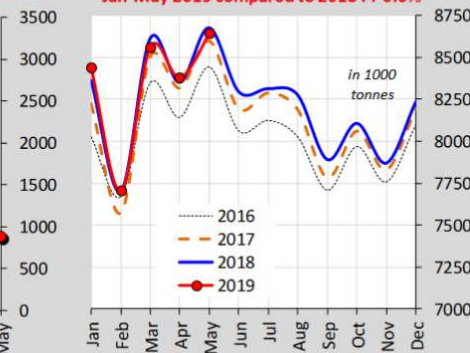
NZ milk production

Jun-May 2018/19 compared to 2017/18 : + 2.2%

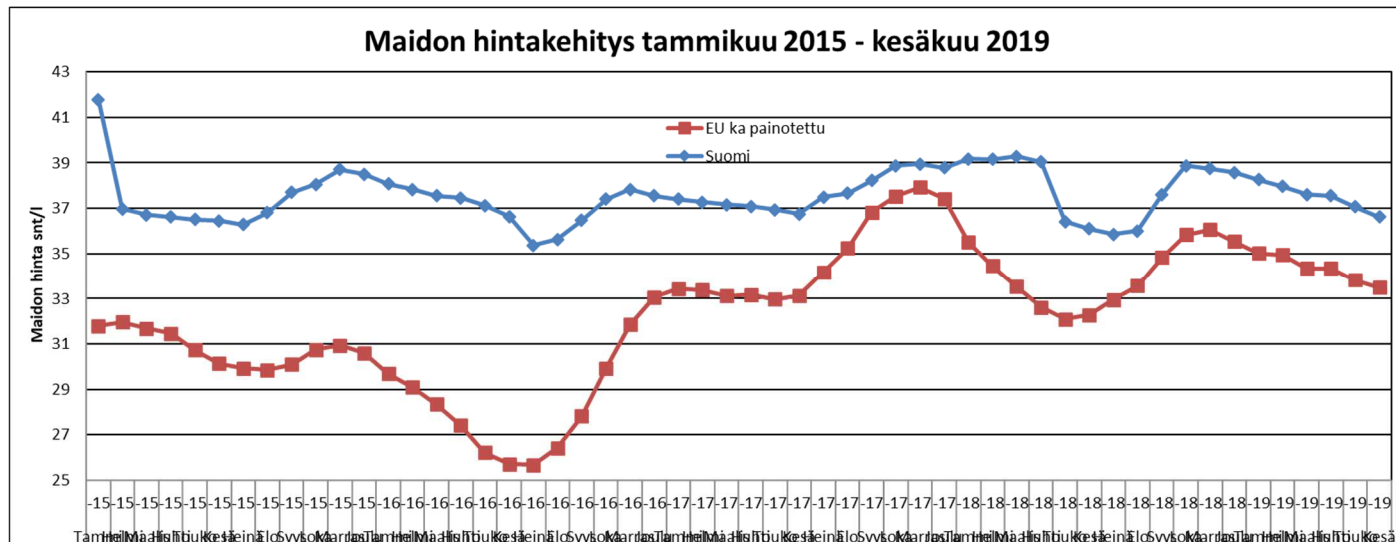

U.S. milk production

Jan-May 2019 compared to 2018 : + 0.0%

Vuoden vaihteen jälkeen maidon hinta on alentunut Euroopan markkinoilla 36 sentistä 33 senttiin kun se on Suomessa alentunut 2 senttiä, pääosin maidon pitoisuuksien alentumisen takia. Edellisen kesän säilörehun hyvä laatu nosti maidon pitoisuuksia niin, että viimevuoden maidon hinnanalennus tuli kompensoiduksi loppuvuoden ajaksi. Hintatason alentumista tämän vuoden puolella selittää se, että maidon pitoisuudet ovat alentuneet. Kuten olemme todenneet, uusi normaali on se, että Suomen hintataso seuraa EU:n hintatasoa noin 4 sentin päässä. Tällä hetkellä hintaero maitolitralla on asettunut 3 snt/l tasolle. Eli kaukana takana ovat ajat, jolloin Suomen maidon hinnan etumatka oli 8 senttiä.

Kilpailu Suomen markkinoilla on edelleen kiristynyt, koska EU:n sisämarkkinoilla on saatavissa edullisia juustoja ja muita meijerituotteita. Siksi kotimarkkinoidenkin menekki ja hintataso eivät ole kasvavia. Siihen vaikuttaa edelleen kuluttajien ostovoiman heikko kehittyminen ja kulutustottumusten muutos sekä kaupan neuvotteluvoiman kasvu. Meijerien tulokset vuodelta 2018 kertovatkin, että markkinat ovat kireät, Arla Suomea lukuun ottamatta, jolla tuloksessa on Talouselämä lehden 26/2019 mukaan n. 39 MEUR Valiolta saatuja vahingonkorvauksia ja korkoja. Taseen mukaan ne on sijoitettu suoraan Tanskaan.

	Arla Suomi			Hämeenlinnan OSM			Valio			Arla Foods		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Liikevaihto Me	341,40	313,36	327	67,10	63,10	63,92	1 638	1 708	1 734	9 567	10 338	10 425
Liiketulos, Me	-1,4	-22,8	44,4	0,054	0,025	0,459	29,5	16,8	-25,6	356	299	301
Liiketulos-%	-0,4 %	-7 %	14 %	0,1 %	0,0 %	0,7 %	1,8 %	1,0 %	-1,5 %	3,7 %	2,9 %	2,9 %
Nettovoitto, Me	0,053	-21,8	41,668	0,039	0,030	0,337	18	4,9	-25,1	176	331	309
Nettovoitto-%	0,0 %	-7,0 %	12,7 %	0,1 %	0,0 %	0,5 %	1 %	0 %	-1 %	2 %	3 %	3 %
Hankinta, Ml	280	280	220	117	115	108	1 861	1 837	1 821	13 874	13 937	13 903
LV euroa/litra	1,22	1,12	1,49	0,57	0,55	0,59	0,88	0,93	0,95	0,69	0,74	0,75
Varat	106	89	125	18	17	17	1 252	1 193	1 150	6 382	6 422	6 635
Velat	47	52	47	10	9	9	683	630	640	2 448	2 499	2 422
Oma pääoma	59	37	78	8	8	8	569	563	510	3 934	3 923	4 213
Oma pääoma, %	55 %	41 %	62 %	45 %	48 %	47 %	45 %	47 %	44 %	62 %	61 %	63 %

Kuten taulukosta huomataan, Valion kyky tuottaa hankintalitraa kohti liikevaihtoa on ylivoimainen. Arla Suomen Valiota suurempi liikevaihtotuotto selittyy sillä, että Arla Suomi välittää Arla Foodsin tuotteita, jolloin myös ruotsalaisesta ja tanskalaisesta maidosta tehtyjen tuotteiden liikevaihto tulee kotimaassa kerätyn maidon hyväksi. Tämä summa on Arlan tilinpäätöksen mukaan n. 102 MEUR, eli kun se ja vahingonkorvaus otetaan pois, liikevaihtotasoksi jää 85 snt/l.

Voidaan kuitenkin sanoa, että vertailun kohteena olevat kotimaan meijerit eivät ole omistaja-arvon näkökulmasta pystyneet tuottamaan riittävää tulosta, jolla meijerin oma pääoma kasvaa inflaation verran, johon vain Arla Foods on päässyt. Valion tappiota (26 MEUR) voi pitää kohtuullisena, koska siinä on mukana n. 40 MEUR vahingonkorvauksia ja

niiden korkoja. Toki Valion oman pääoman kehitys on ollut heikko (-53 MEUR), koska velat kasvoivat 10 MEUR ja investoinnit alenivat 37 % (98 > 63 MEUR), mutta oma pääoma on silti hyvällä tasolla (44%).

Ennustemme tulevaisuuden maidon hinnasta Suomessa

Maitojalosteiden markkinahinnat tulevat jatkossakin vaihtelemaan. Arvioimme että Suomessa maidon tuottajahinta ei pitkällä aikavälillä oleellisesti muutu nykyisestä, koska oletamme maidontuotannon laskevan lievästi lähivuosina. Tämä johtuu lähinnä investointitukivarojen loppumisesta, jolloin kaikkia suunniteltuja investointeja ei toteuteta sekä siitä, että maidontuotannosta luopuvien tilojen osuus pysyy korkeana (vajaa 10 %).

Riski kotimaan hintatason alentumiselle johtuu maidon globaalista ylituotannosta, kulutusta alentavista kulutus-tottumusten muutoksista sekä mahdollisesta taantumasta, kauppasodasta ja Brexitistä. Valion kivimaidon määrä alenee vuoteen 2021 mennessä 185 miljoonasta litrasta 100 miljoonaan litraan ja kaupan ryhmittymät eivät voi ostaa kivimaitoa ollenkaan vuodesta 2020 alkaen. Nämä kilpailuviraston päätökset tukevat kotimaan hintatasoa, mutta riittääkö se? Ratkaisevaa tässä on se, miten meijeriteollisuus pystyy ottamaan markkinaosuutta omille merkeille.

Nykytasolta hintojen nousua hidastavat tekijät ovat siis EU:n kasvava tuotanto sekä kulutuskysynnän muutos että Brexit, ellei mitään radikaalia muutosta markkinoilla ja tuotannossa saada aikaiseksi. Mielestämme tämän maidon yli-tuotantokriisin syitä ovat sokea markkinausko, tuotantokiintiöiden purkaminen ja (toistaiseksi) katteettomat vientilupaukset siitä, että Euroopan maidon tuotantokustannuskyky on vientihintatasolla. Tämä näkyy erityisesti Suomen tiukassa maitomarkkinatilanteessa. Maidontuottajat Hollannissakin ovat nykyään jo sitä mieltä, että kiintiöistä luopuminen oli virhe.

Mitä suurempi omavaraisuusaste maidontuotannolla Suomessa on, sitä parempi vientihintakilpailukyky suomalaisella tuotannolla täytyisi olla. Tällöin tuotannon alentuminen tukisi nykyistä maidon hintatasoa, koska vientitarve vähenisi. Nykyinen hintataso lienee uusi normaali, jonka molemmin puolin hinnat vaihtelevat kysynnästä ja tarjonnasta riippuen.

Alla on ennustetaulukko, joka on inflatoimaton. Riskit hinnan alentumiselle nykytasosta ovat kuitenkin pienemmät kuin aikaisemmin, johtuen mm. huonojen sääilmiöiden aiheuttamista ongelmista niin Oseanian kuin Euroopan maitontuotantoon. Mahdollinen kova Brexit ja pitkään taloustaantumaa ajautuminen luovat lisää epävarmuutta ennusteeseen. Mutta mikrobimaito onkin sitten musta joutsen!

Todennäköisyydet maidon eri keskihintatasoille eri vuosina ja niiden perusteet:

vuosi\maidonhinta	38 snt/l	35 snt/l	32 snt/l
2017 / 2018-	60 % / 10 %	30 % / 50 %	10 % / 40 %
2017: 38,31 snt/l 2018: 38,45 snt/l	Kiina ja Venäjä tuo, EU:n ja Suomen tuotanto laskussa.	Kiina tuo ja Venäjä ei tuo, EU:n ja Suomen tuotanto nousee.	
2019 - 2021	10 %	50 %	40 %
Ennusteen vaatimukset	Kiina ja Venäjä tuo, EU:n ja Suomen tuotanto alenee.	Kiina tuo ja Venäjä ei tuo, tuotanto EU:ssa kasvaa ja Suomessa alenee.	Kiina ja Venäjä eivät tuo, tuotanto EU:ssa kasvaa ja Suomessa ennallaan.
2022>	30 %	40 %	30 %
Ennusteen vaatimukset	Kiina ja Venäjä tuo, tuotanto EU:ssa ja Suomessa laskee.	Kiina tuo ja Venäjä ei tuo, tuotanto EU:ssa kasvaa ja Suomessa laskee.	Kiina ja Venäjä eivät tuo, tuotanto EU:ssa nousee ja Suomessa ennallaan.

Kuvioiden lähteet: Alma Talent, Arla Foods ja Suomi, Asiakastieto, Eu Milk Market Observatory, Luke, Valio